

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2021

**Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála**

Cuntasaíocht

Ardleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuilleanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

C1 (a)Cuntas Trádála agus Brabúis agus Caillteanais A Uí Chionnaith don bhliain dar críoch 31/12/2020 [1]

		€	€	€
Díolacháin	W 1			1,769,300 [3]
Lúide costas díolachán				
Stoc tosaigh			68,700 [3]	
Díolacháin	W2		987,000 [8]	
Lúide stoc deiridh	W3		(85,200) [7]	(970,500)
Ollbhrabús				798,800
Lúide Speansais				
Costais Dáileacháin				
Dímheas Mótarfheithicilí	W4	79,750 [4]		
Caillteanas ar dhíol feithicle	W4	1,600 [4]		
Méadú ar sholáthar in aghaidh drochfhiach	W5	700 [4]		
Fógraíocht	W6	32,600 [7]	114,650	
Speansais riaracháin				
Dímheas: Talamh agus Foirgnimh	W7	10,140 [4]		
Tuarastail agus Speansais Ghinearálta	W8	91,800 [4]		
Caillteanas ar dhóiteán	W9	9,000 [3]		
Rátaí		43,200 [2]	154,140	(268,790)
				530,010
Móide Ioncam Oibriúcháin				
Aisghabháil Drochfhéich	W5		2,500 [4]	
Lascaine			4,700 [3]	7,200
Brabús Oibriúcháin				537,210
Ioncam Infheistíochta	W10			2,625 [3]
				539,835
Lúide Ús Morgáiste	W11			(10,700) [5]
Glanbhrabús				529,135 [6]

		Costas	Dímheas Cuntais	Glanluach de réir na leabhair
Sócmhainní Seasta Inláimhsithe				
Talamh agus Foirgnimh		1,100,000 [1]	-	1,100,000
Veaineanna Seachadta W4		405,000 [2]	120,350 [3]	284,650
Trealamh		178,800 [1]	-	178,800
		1,683,800	120,350	1,563,450
Sócmhainní Airgeadais				
Infheistíochtaí 3%				<u>210,000</u> [2]
				1,773,450
Sócmhainní Reatha				
Stoc Deiridh W3			85,200 [2]	
Féichiúnaithe W5		70,000 [4]		
Lúide BDP W5		<u>(4,200)</u> [1]	65,800	
Ioncam infheistíochta dlite W10			425 [3]	
Árachas dlite			90,000 [1]	
			241,425	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain				
Creidiúnaithe W12		69,600 [5]		
Banc W13		46,400 [5]		
CBL (VAT)		29,900 [2]		
Ús Morgáiste dlite W11		10,500 [3]		
ÍMAT ÁSPC MSU		3,875 [2]	(160,275)	81,150
				1,854,600
Maoinithe ag				
Creidiúnaithe: suimeanna atá dlite tar éis 1 bhliain				
Morgáiste Seasta 5%				280,000 [2]
Caipiteal			800,000 [1]	
Cúlchiste Athluachála W14			308,140 [3]	
Brabús agus caillteanas 31/12/2020			<u>529,135</u>	
			1,637,275	
Lúide Tarraingtí W15			<u>(62,675)</u> [2]	<u>1,574,600</u>
Caipiteal in úsáid				1,854,600

Do chuid oibre:			
1	Díolacháin	1,797,300 - 28,000	1,769,300
2	Ceannacháin	1,105,000 - 56,000 – 24,000 -38,000	987,000
3	Stoc Deiridh	72,100 – 9,300 +22,400	85,200
4	Dímheas Cuntais: Veaineanna Seachadta	70,000 + 79,750 - 29,400	120,350
	Dímheas ar Veaineanna i B&C	19,000 + 60,750	
		nó 2,100 + 67,600 + 10,050	79,750
	Veaineanna Seachadta costas	380,000 +67,000 -42,000	405,000
	Caillteanas ar Dhiúscairt Veain	42,000 – 11,000-29,400	1,600
5	Féichiúnaithe	97,300 -28,000 +700	70,000
	Soláthar in aghaidh drochfhiach	70,000 X .06	4,200
	Méadú i soláthar in aghaidh drochfhiach	3,500 – 4,200	700
	Aisghabháil drochfhéich		2,500
6	Fógraíocht	36,000-2,900-500	32,600
7	Dímheas – Talamh agus Foirgnimh	900,000 - 75,000 + 44,000 + 38,000	907,000
		(907,000- 400,000) X.02	10,140
8	Tuarastail agus Speansais Ghinearálta	135,800 - 44,000	91,800
9	Caillteanas ar dhóiteán		9,000
10	Ioncam Infheistíochta	210,000 x .03 X 5/12	2,625
	Ioncam infheistíochta dlite	2,625 -2,200	425
11	Ús morgáiste	2,875 + 10,500 = 13,375 – 2,675	10,700
		nó 11,500 + 1,875 = 13,375 – 2,675	10,700
	Ús Morgáiste dlite	13,375 – 2875	10,500
12	Creidiúnaithe	68,600 - 2,900 – 900 + 4,800	69,600
13	Banc	52,100 +900 -1,800 – 4,800	46,400
		nó 29,200 +17,200	46,400
14	Cúlchiste Athluachála	193,000 + 105,000 + 10,140	308,140
15	Tarraingtí	60,000 + 2,675	62,675

C1 (B) Cuntas Déantúsaíochta Uí Chonghaile Teo don bhliain dar críoch 31/12/2020 [1]
40

Costais Dhíreacha			
Stoc Tosaigh Amhábhair		95,000	[1]
Ceannacháin Amhábhair W1		647,000	[3]
Iompar in Amhábhair		13,100	[1]
Stoc Deiridh Amhábhair		<u>(52,400)</u>	[1]
Costas amhábhair a úsáideadh		702,700	
Pá Monarchan		275,000	[1]
Fruiliú Trealaimh Speisialta		<u>45,000</u>	<u>320,000</u> [2]
Buanchostas		1,022,700	
Forchostais Monarchan			
Paitinn díscríofa W2			[4]
Forchostais Ghinearálta Mhonarchan W3		111,000	[7]
Caillteanas ar dhóiteán W4		1,200	[2]
Dímheas – Gléasra agus innealra W5		<u>79,420</u>	<u>210,620</u> [5]
		1,233,320	
Stoc tosaigh Obair idir Lámha		26,700	[2]
Stoc Deiridh Obair idir Lámha		<u>(24,900)</u>	[2]
		1,235,120	
Lúide Díolachán Dramhábhair W6		(9,000)	[3]
Brabús ar Dhiúscairt W7		(680)	[5]
Costas na Déantúsaíochta		1,225,440	

Cuntas Trádála, Brabúis agus Caillteanas Uí Chonghaile Teo don bhliain dar críoch 31/12/2020

Díolacháin	W8		1,734,000	[3]
Lúide costas díolachán				
Stoc Tosaigh Earraí críochnaithe		60,000		[2]
Costas na Déantúsaíochta		1,225,440		[2]
Stoc Deiridh Earraí Críochnaithe	W9		<u>(1,208,640)</u>	[3]
Ollbhrabús			525,360	
Costais Díola agus Dáileacháin				
Athrú ar Soláthar in aghaidh drochfhiach	W10	1,328		[3]
Speansais díola	W11	<u>104,020</u>	(105,348)	[3]
Speansais riaracháin				
Speansais riaracháin		<u>121,800</u>	<u>(121,800)</u>	[2]
			298,212	
Móide Ioncam Oibriúcháin				
Lascaine	W12		<u>2,300</u>	[3]
Brabús Oibriúcháin				
Ioncam Infheistíochta	W13		2,250	[3]
Ús Bintiúir	W14		<u>(11,200)</u>	[3]
Glanbhrabús			291,562	
Díbhinn íoctha			<u>(68,000)</u>	[2]
Brabús Coinnithe			223,562	
Brabús agus Caillteanas 01/01/2020			<u>(358,000)</u>	[2]
Brabús agus Caillteanas 31/12/2020			(134,438)	[4]

Clár Comhardaithe Uí Chonghaile Teo. mar a bhí ar 31/12/2020

	Costas	Dímheas Cuntais	Glanluach de réir na leabhair	Iomlán
Sócmhainní Doláimhsithe	€	€	€	€
Paitinní				57,000[1]
Sócmhainní Seasta Inláimhsithe				
Foirgnimh Mhonarchan	1,008,000	148,000 [1]	860,000	
Gléasra agus Innealra	836,000 [2]	723,740 [3]	112,260	
	1,844,000	871,740	972,260	972,260
Infheistíochtaí Airgeadais				
Infheistíochtaí 3%				180,000[2]
				1,209,260
Sócmhainní Reatha				
Stoc Deiridh: Ámhábhair	52,400 [1]			
Obair idir lámha	24,900 [1]			
W9 Earraí críochnaithe	76,800 [1]	154,100		
Féichiúnaithe W17	158,200 [9]			
Lúide soláthar in aghaidh Drochfhiach W18	(6,328) [1]	151,872		
Banc W19		145,800 [5]		
Ioncam Infheistíochta dlite W13		2,250 [1]		
Cúiteamh Árachais dlite W4		6,800 [2]		
			460,822	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain				
Creidiúnaithe W20	89,600 [4]			
CBL (VAT)	29,900 [2]			
Speansais Díolacháin dlite W11	17,020 [3]			
Ús Bintiúir dlite W21	8,000 [2]		(144,520)	316,302
				1,525,562
Maoinithe ag				
Creidiúnaithe: suimeanna dlite tar éis 1 bhliain				
Bintiúir 4%			300,000[2]	
Caipiteal agus Cúlchistí	Údaraithe	Eisithe		
Gnáthscaireanna @ €1 an ceann	2,500,000	1,000,000 [1]		
Scaireanna tosaíochta 5% @ €1 an ceann	500,000	360,000 [1]		
		1,360,000		
Iarmhéid Brabúis agus Caillteanaís 31/12/2020		(134,438)	1,225,562	
				1,525,562

Ceist 1(B): Do chuid oibre			
1	Ceannacháin	$655,000 - 8,000$	647,000
2	Paitinní díscríofa	$76,000 \div 4$	19,000
3	Forchostais Ghinearalta Mhonarchan	$101,400 - 1,400 + 11,000$	111,000
4	Caillteanas ar Dhóiteán	$8,000 - 6,800$	1,200
5	Dímheas Gléasra agus Innealra	$836,000 \times 95\% \div 10$	79,420
6	Díolachán Dramhábhair	$20,000 - 11,000$	9,000
7	Brabús ar Dhiúscairt	$24,000 - 13,680 - 11,000$	680
8	Díolacháin	$1,750,000 - 16,000$	1,734,000
9	Stoc Deiridh Earraí críochnaithe	$64,000 + 12,800$	76,800
10	Méadú ar soláthar in aghaidh drochfhiach	$5,000 - 6,328$	1,328
11	Speansais Díola	$87,000 + 7,020(3\% \times 234,000) + 10,000(2\% \times 500,000)$	104,020
12	Glanlascaine	$3,700 - 1,400$	2,300
13	Ioncam Infheistíochta	$180,000 \times 3\% \times 5 \div 12$	2,250
14	Ús Bintiúir	$3,200 + 8,000$ or $9,600 + 1,600$	11,200
15	Gléasra agus innealra ar chostas	$860,000 - 24,000$	836,000
16	Dímheas Cuntais Gléasra agus innealra	$658,000 + 79,420 - 13,680$	723,740
17	Féichiúnaithe	$174,000 - 16,000 + 2,000 - 1,800$	158,200
18	Soláthar in aghaidh Drochfhiach	$4\% \times 158,200$	6,328
19	Banc	$146,000 - 2,000 + 1,800$	145,800
		$148,300 - 2,500$	145,800
20	Creidiúnaithe	$78,600 + 11,000$	89,600
21	Ús Bintiúir dlite	$11,200 - 3,200$	8,000

C.2 Ráiteas Táblach

	01/01/2020	Ean	Feab	Márta	Beal	Lún	Samh	Noll	31/12/20
Cáilmheas			6,000 [2]						6,000
Talamh agus foirgnimh	390,000	60,000 [2]	78,000 [1]						528,000
Lúide Dímheas Carntha	(15,000)	15,000 [2]						(8,030) [2]	(8,030)
Trealamh	144,000		38,000 [1]				(5,000) [2]		177,000
Lúide Dímheas Carntha	(47,800)						2,400 [2]	(9,200) [2]	(54,600)
Stoc	56,200					750 [2]			56,950
Féichiúnaithe	104,000		10,000 [1]			(1,000) [2]			113,000
Soláthar in aghaidh drochfhiach	(4,160)			(970) [2]					(5,130) [1]
Speansais Réamhíochta	1,200				7,500 [2]			(7,450) [2]	1,250 [1]
Sócmhainní Iomlána	628,440	75,000	132,000	(970)	7,500	(250)	(2,600)	(24,680)	814,440
Scairchaipiteal	450,000		100,000 [1]						550,000
Scairphréimh	90,000		20,000 [1]						110,000 [1]
Creidiúnaithe	39,400		12,000 [1]				(2,700) [2]		48,700
Banc	14,500				1,150 [4]				15,650 [2]
CBL (VAT)	4,000					(207) [2]			3,793
Cíos faighte réamhíochta					6,350 [2]			(5,080) [2]	1,270 [1]
Cúlchiste Athluachála		75,000 [2]							75,000
Iarmhéid Brabúis agus Caillteanais	30,540			(970) [1]		(43) [2]	100 [2]	(19,600) [4]	10,027 [1]
Dliteanais Iomlána	628,440	75,000	132,000	(970)	7,500	(250)	(2,600)	(24,680)	814,440

C3 Dímheas ar Shócmhainní Seasta

	Dímheas bliantúil	Go 31/12/2018	2019	2020	Iomlán
60,000	9,000	36,000	9,000	6,000	51,000
24,000	4,800/3,600	11,400	3,600	2,400	17,400
74,000	11,100	30,525	11,100	11,100	
84,000	12,600	17,850	5,250		23,100
90,000	13,500		7,875	13,500	
96,000	14,400			4,800	
		95,775	36,825	37,800	

(a)		Cuntas na bhfeithiclí				6
01/01/19	larmhéid t/a	242,000	[2]	01/06/19	Diúscairt - 3	84,000 [1]
01/06/19	Banc agus Trádáil Isteach	90,000	[1]	31/12/19	larmhéid t/s	248,000
		<u>332,000</u>				<u>332,000</u>
01/01/20	larmhéid t/a	248,000		01/09/20	Diúscairt - 1	84,000 [1]
01/09/20	Banc	96,000	[1]	31/12/20	larmhéid t/s	260,000
		<u>344,000</u>				<u>344,000</u>

(b)		An cuntas soláthair in aghaidh dímheasa				32
01/06/19	Diúscairt - 3	23,100	[4]	01/01/19	larmhéid t/s	95,775 [6]
31/12/19	larmhéid t/s	109,500		31/12/19	B & C	36,825 [7]
		<u>132,600</u>				<u>132,600</u>
01/09/20	Diúscairt - 1	68,400	[4]	01/01/20	larmhéid t/a	109,500
31/12/20	larmhéid t/s	78,900	[3]	31/12/20	B & C	37,800 [8]
		<u>147,300</u>				<u>147,300</u>

(c)		An Cuntas Diúscairt Feithiclí				14
01/06/19	Feithiclí – 3	84,000	[1]	01/06/19	Dímheas – 3	23,100 [2]
					Cúiteamh	50,000 [2]
					Trádáil Isteach	4,000 [2]
				31/12/19	B & C	6,900 [1]
		<u>84,000</u>				<u>84,000</u>
01/09/20	Feithiclí – 1	84,000	[1]	01/09/20	Dímheas – 1	68,400 [2]
31/12/20	B & C	400	[1]		Trádáil Isteach	16,000 [2]
		<u>84,400</u>				<u>84,400</u>

(d)

8

(i) Mínigh cén fáth a ngearrann cuideachta dímheas nuair a bhíonn brabús á ríomh aici.

Gearrtar dímheas chun costas na sócmhainne seasta inláimhsithe a dhíscríobh thar a saolré fhónta eacnamaíoch. Is ionann dímheas agus speansas sa Ráiteas Ioncaim/sa Chuntas Brabúis agus Caillteanais.

Mura gcuimsítear dímheas sna cuntais deiridh

- beidh an brabús rómheasta
- beidh an glanfhiúchas rómheasta

Ní thaispeánfadh na ráitis airgeadais léargas fíor cothrom den ghnó

(ii) Taispeáin an sliocht ábhartha as an gcuntas brabúis agus caillteanais don bhliain dar críoch 31/12/2020.

Cuntas brabúis agus caillteanais don bhliain dar críoch 31/12/2020

Lúide Speansais Díola	Dímheas Feithiclí	37,800
-----------------------	-------------------	--------

+ Brabús ar Dhiúscairt	400
------------------------	-----

C4 Cuntais Rialúcháin Féichiúnaithe

(a)

22

Cuntas Rialúcháin Féichiúnaithe Coigeartaithe.						
	Iarmhéid t/a	[1]	44,400		Iarmhéid t/a	[1] 820
(i)	Lascaine Dícheadaithe	[4]	150	(ii)	Ús	[4] 24
(iv)	Drochfhiach in-aisghabhála	[4]	55	(v)	Díolacháin rómheasta	[3] 360
(vi)	Táille Athstocála	[4]	18		Iarmhéid t/s	44,239
	Iarmhéid t/s	[1]	820			
			45,443			45,443
	Iarmhéid		44,239		Iarmhéid t/s	820

(b)

30

Sceideal Iarmhéideanna Cuntas Féichiúnaithe				37,135	[3]
Móide					
(i)	Lascaine	132	[4]		
(ii)	Ús	144	[5]		
(iii)	Díolacháin ar creidmheas	3,390	[5]		
(iv)	Aisghabháil drochfhéich	55	[4]		
(v)	Díolacháin	<u>2,590</u>	[4]	<u>6,311</u>	
				43,446	
Asbhain					
(vi)	Laghdú ar tháille athstocála	<u>27</u>	[4]	<u>(27)</u>	
	Iarmhéid de réir an chuntais rialúcháin choigeartaithe			43,419	[1]

(c)

8

Mínigh an tábhacht a bhaineann le cuntais rialúcháin.

- 1 Feidhmíonn siad mar sheiceáil ar chruinneas na mórleabhar trí iarmhéid an chuntais rialúcháin a chur i gcomparáid leis an iomlán de réir an sceidil.
- 2 Cuidíonn siad le hearráidí a aimsiú go gasta tríd an gcuardach a chúngú go réimsí teoranta.
- 3 Is féidir an méid iomlán atá dlite ó fhéichiúnaithe/an méid iomlán atá dlite do chreidiúnaithe a dhéanamh amach go gasta leo trí na cuntais rialúcháin a chothromú díreach.
- 4 Tá siad úsáideach nuair is mian le gnólacht díolacháin ar chreidmheas/ceannacháin ar chreidmheas a fháil agus a bhíonn orthu a gcuntais deiridh a dhéanamh ó thaifid neamhiomlána.

C.5 Léirmhíniú Cuntas

50

(a)

(i) Díolacháin airgid más 3 mhí an tréimhse chreidmheasa a thugtar d'fhéichiúnaithe.

$$\frac{\text{Féichiúnaithe X 12}}{\text{Díolacháin ar creidmheas}} = 3 \qquad \frac{\text{174,000 X 12}}{\text{Díolacháin ar creidmheas}} = 3$$

$$\frac{\text{174,000 X 12}}{3} = 696,000$$

$$\begin{aligned} \text{Iomlán díolachán lúide díolacháin ar chreidmheas} &= \text{díolacháin airgid thirim} \\ 908,000 - 696,000 &= 212,000 \end{aligned} \qquad [12]$$

(ii) Toradh ar chaipiteal in úsáid.

$$\frac{\text{Brabús oibriúcháin X100}}{\text{Caipiteal in úsáid}} = \frac{\text{39,000 + 20,000 X 100}}{621,000} = 9.5\% \qquad [10]$$

(iii) Praghas Reatha an Mhargaidh más é an Cóimheas idir Praghas agus Tuilleamh 12 uair

$$\text{Tuilleamh in aghaidh na scaire} = \frac{\text{Glanbhrabús – díbhinn tosaíochta}}{\text{Líon na ngnáthscaireanna}} = \frac{\text{39,000 - 9,000}}{200,000} = 15 \text{ c}$$

$$\begin{aligned} \text{Cóimheas idir Praghas agus Tuilleamh x} & \qquad 12 \text{ x } 15\text{c} &= & 180\text{c} \\ \text{Tuilleadh in Aghaidh na Scaire} & & & \end{aligned} \qquad [10]$$

(iv) Cumhdach Díbhinne

$$\frac{\text{Glanbhrabús – Díbhinn Tosaíochta}}{\text{Gnáthdíbhinn}} = \frac{\text{30,000}}{4,000} = 7.5 \text{ uair} \qquad [10]$$

(v) Cumhdach Úis

$$\frac{\text{Brabús Oibriúcháin}}{\text{Ús Bintiúir}} = \frac{\text{39,000 + 20,000}}{20,000} = 2.95 \text{ uair} \qquad [8]$$

(b)

Bheadh na Scairsealbhóirí sásta le feidhmíocht agus staid reatha na cuideachta, agus lena bhfuil i ndán di amach anseo ar na cúiseanna seo a leanas: [2]

Comhlíonadh

Brabúsacht [7]

Is é 9.5% an toradh ar chaipiteal in úsáid le haghaidh 2020. Tá feabhas 0.43% tagtha air ó 2019 nuair ab ionann an toradh agus 9.07%.

Tá an Toradh ar an Airgeadas Cothromais an-mhaith chomh maith ag 11.07%.

Tá an chuideachta i staid measartha brabúsach mar go bhfuil an toradh 9.5% i bhfad níos fearr ná an toradh ó na hinfheistíochtaí saor ó riosca de 0-2% agus tá sé os cionn an ráta Bintiúir de 8% agus an ráta Scairchaipitil Tosaíochta de 9%.

Tá an chuideachtaí ag baint úsáid éifeachtach as a hacmhainní i mbliana.

Lagaigh an tuilleamh in aghaidh na scaire beagáinín le 1 faoin gcéad in aghaidh na scaire ó 16 faoin gcéad in 2019 go 15 faoin gcéad in 2020.

Beartas Díbhinne [7]

Is ionann an cumhdach díbhinne agus 7.5 uair, tá an gnólacht ag íoc 13.33% dá bhrabúis atá ar fáil amach i ndíbhinne.

B'ionann cumhdach díbhinne na bliana seo caite agus 2.5 uair, rud a chiallaíonn go raibh an gnólacht ag íoc 40% dá bhrabúis a bhí ar fáil amach le scairhsealbhóirí.

Is feabhas é sin, toisc go bhfuil i bhfad níos mó brabúis á choinneáil chun críocha leathnaithe agus aisíocaíocht iasachtaí.

Tháinig laghdú 6.4 faoi gcéad ar an díbhinn in aghaidh na scaire in 2019 go 2 ceint in 2020 rud nach mbeidh scairsealbhóirí sásta faoi.

Lagaigh an toradh díbhinne ó 4% anuraidh go 1.1% i mbliana agus níos sí ach beagáinín os cionn an toraidh ar infheistíochtaí saor ó riosca de 0-2%.

Staid Gnóthaí

Leachtacht [8]

Tá feabhas tagtha ar an gCóimheas Fíorthástála (cóimheas mear) ó 1.8:1 in 2019 go 2.49:1 in 2020, agus tá sé os cionn an idéil de 1:1.

Is é 3.37 go 1 an Cóimheas Caipitil Oibre atá thar a bheith sábháilte freisin.

Ní fadhbanna leachtachta ag Fauci cpt agus tá sé ábalta a bhillí a íoc de réir mar a thagann siad chun cinn.

Tá 249 faoin gcéad ar fáil acu i Sócmhainní Leachta le haghaidh gach Euro atá le híoc acu sa ghearrthéarma, rud a chiallaíonn nach mbeidh fadhb ar bith acu ús agus díbhinní amach anseo a íoc. Tá figiúirí leachtachta Fauci róchoimeádach, áfach. Tá barraíocht caipitil nasctha i bhFéichiúnaithe agus ní sé ar fáil do chuspóirí eile.

Giaráil [7]

Tá feabhas tagtha ar an ngiaráil ó 62% in 2019 go 56.36% in 2020, ach tá sé fós ardghiaráilte.

Is treocht dhearfach é sin, ní bhraitheann Fauci cpt a oiread anois ar iasachtaí seachtracha ná mar a bhraith roimhe seo ach is cosúil go bhfuil infheisteoirí seachtracha ina riosca mór don ghnólacht. Níl siad chomh maoinithe ag fiachas i mbliana i gcomparáid leis an mbliain seo caite ach tá siad fós níos maoinithe ag fiachas ná mar atá ag cothromas.

Má bhíonn an cóimheas fiachas go cothromas á úsáid lagaigh an staid ghíarála ó 62% go 129.15%, arb é sin treocht dhiúltach. Braitheann an chuideachta níos mó anois ar iasachtaí seachtracha ná mar a bhraith sí roimhe seo agus tá infheisteoirí seachtracha ina riosca mór don ghnólacht. Tá an gnó gíaráilte go hard agus tá sé maoinithe níos mó ag fiachas ná mar atá ag cothromas.

Tá cumhdach árachais éirithe níos measa ó 3.2 uair in 2019 go 2.95 uair in 2020. D'fhéadfadh sé go mbeadh deacracht ag an ngnólacht lena n-íocaíochtaí úis a dhéanamh amach anseo.

Ciallaíonn na figiúirí sin go bhféadfadh sé nach mbeadh an t-airgead breise ag an ngnólacht chun díbhinní a íoc, nó ath-infheistiú a dhéanamh chun críocha leathnaithe, nó fiachas a íoc.

Mar sin féin, ní na Bintiúir liostaithe lena n-aisíoc go dtí 2030. Tá go leor ama ag Fauci teo chun acmhainní a chur ar leataobh le bheith ábalta iad sin a aisíoc nuair a thiocfaidh an t-am.

Tá an cuntas bainc rótharraingthe ach fós tá €174,000 dlite ó Fhéichiúnaithe. Ba cheart do Fauci é sin a fhiosrú.

Ionchais

Earnáil [4]

Tá Fauci cpt sa déantóir gléasanna slándála ríomhairí. Sa ghearrthéarma tá an tionscal seo ag fás toisc go bhfuil méadú ag teacht ar an ngá atá le córais slándála ríomhairí mar gheall ar líon na ndaoine atá ag obair ón mbaile. San fhadtéarma, tá an téarnamh eacnamaíoch éiginnte agus is cosúil go mbeidh iomaíocht agus táthcheangal ó iomaitheoirí móra ilnáisiúnta le sárú ag an ngnólacht.

Feidhmíocht Scaireanna [5]

Lagaigh an Tuilleamh in aghaidh na scaire beagáinín ó 16 cps in 2018 go 15 cps in 2020. Tá méadú beag tagtha ar an gCóimheas idir Praghas agus Tuilleamh sa tréimhse chéanna ó 10 mbliana go 12 bhliain, rud a chiallaíonn go nglacfaidh níos mó ama chun Praghas Margaidh na scaire a shaothrú ar ais ar na leibhéil feidhmíochta reatha. Tá feabhas tagtha ar phraghas sciar an mhargaidh ó €1.60 go €1.80 anuraidh.

Léiríonn sé sin go bhfuil muinín ag na hinfeisteoirí sa mhargadh stoic sa chuideachta.

(c)

(i) Cad iad na míbhuntáistí a bhaineann le gearáil ard a beith ag ghnólacht?

I gcás go bhfuil an fiach úis sheasta ina chion mór den chaipiteal foriomlán baineann na míbhuntáistí seo a leanas leis:

1. Ciallaíonn aisíocaíochtaí úis aird nach mbeidh a oiread brabús ar fáil lena infheistiú áit éigin eile sa ghnólacht.
2. Tá níos lú seans ann go bhfaighidh na scairshealbhóirí díbhinn mhaith nuair a bhíonn an gearáil ard.
3. Bheadh sé níos deacra ag an ngnólacht maoiniú breise iasachtaí a thiomsú.
4. Tá riosca leachtaithe níos mó ann mar gheall nach féidir íocaíochtaí úis a dhéanamh.

(ii) Luaigh dhá shlí chun gearáil cuideachta a laghdú.

1. Níos mó gnáthscaireanna a dhíol chun cothromas scairshealbhóirí a mhéadú mar chion den chaipiteal in úsáid.
2. Iasachtaí a laghdú nó a aisíoc chun fiachas úis sheasta a laghdú mar chion den chaipiteal in úsáid.
3. Cúlchistí/brabúis choinnithe a mhéadú chun cothromas scairshealbhóirí a mhéadú mar chion den chaipiteal in úsáid.
4. Gnáthscaireanna a dhéanamh den fhiachas fadtéarmach a laghdóidh fiachas úis sheasta agus a mhéadóidh cothromas na scairshealbhóirí.

6. Cuntais Fhoilsithe

40

Cuntas Brabúis agus Caillteanas foilsithe Tedros cpt don bhliain dar críoch 31/12/2020

	€	
Lámhdeachas	2,036,600	[2]
Costas díolachán	(1,148,940)	[5]
Ollbhrabús	887,660	
Costais dáileacháin	(185,350)	[5]
Speansais riaracháin	(567,350)	[6]
Ioncam Oibriúcháin Eile	100,200	[3]
Brabús oibriúcháin	235,160	
Mír eisceachtúil	87,000	[2]
Ioncam ó infheistíochtaí airgeadais	3,600	[3]
Ús iníoctha	(16,800)	[3]
Brabús ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh chánachas[1]	308,960	
Cáin ar bhrabús ar ghnáthghníomhaíochtaí	(46,000)	[2]
Brabús ar ghnáthghníomhaíochtaí i ndiaidh cánachais	262,960	
Díbhinní íoctha	(42,000)	[2]
Brabús coinnithe	220,960	
Iarmhéid brabúis agus caillteanais 01/01/2020	127,710	[3]
Iarmhéid brabúis agus caillteanais 31/12/2020	348,670	[3]

Do chuid oibre:

1	Costas Díolachán	58,600	+ 1,123,000	-72,660	+40,000		1,148,940
2	Costais Dáileacháin	88,700	+18,000	+2,450	+76,200		185,350
3	Speansais riaracháin	424,000	+12,000	+64,000	+7,350	+60,000	567,350
4	Ioncam Oibriúcháin Eile	55,200	+27,000	+18,000			100,200
5	Ioncam infheistíochta dlite	3,600	- 2,400				1,200
6	Ús iníoctha dlite	16,800	- 14,000				2,800
7	Sócmhainní Doláimhsithe	120,000	- 40,000				80,000
8	Féichiúnaithe	370,460	+1,200	+24,500	-14,800		381,360
9	Creidiúnaithe Eile	2,800	+12,000	+64,000	+60,000		138,800
10	Cúlchiste Athluachála	410,000	+72,400				482,400

Sócmhainní Seasta	€	€	€
Sócmhainní Doláimhsithe			80,000 [1]
Sócmhainní inláimhsithe			1,595,600 [2]
Sócmhainní airgeadais			120,000 [1]
			1,795,600
Sócmhainní Reatha			
Stoc	72,660 [1]		
Féichiúnaithe	381,360 [4]		
Banc	75,000 [1]	529,020	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain [1]			
Creidiúnaithe trádála	168,750 [1]		
Creidiúnaithe eile	138,800 [4]		
Cáin	46,000 [2]	(353,550)	
Glansócmhainní reatha			175,470
Sócmhainní iomlána lúide dliteanais reatha			1,971,070
Creidiúnaithe: suimeanna atá dlite tar éis 1 bhliain			
Bintiúir 7%		240,000 [2]	
Caipiteal agus Cúlchistí			
Scairchaipiteal glaoite		900,000 [1]	
Cúlchiste athluachála		482,400 [3]	
Iarmhéid brabúis agus caillteanais		348,670 [1]	
			1,971,070

[1]

Nótaí leis na Cuntais Nótaí ar Bheartas Cuntasaíochta.

1. Sócmhainní Seasta Inláimhsithe agus stoc [5]

Rinneadh foirgnimh a athluacháil ag deireadh na bliana seo ag €1,250,000 agus cuimsíodh iad sna cuntais ag a méid athluacháilte.

Ríomhtar an dímheas d'fhonn luach nó costas na sócmhainní seasta inláimhsithe a dhíscríobh thar a saolré eacnamaíoch fhóna a mheastar mar seo a leanas:

- Foirgnimh 2% in aghaidh na bliana – de réir méid chothroim
- Veaineanna Seachadta 15% in aghaidh na bliana – de réir méid chothroim

Déantar stoic a luacháil ar bhonn 'is túisce isteach, is túisce amach' ar a gcostas nó ar a nglanluach inréadaithe, cibé acu is lú.

2. Brabús Oibriúcháin [5]

Socraítear an brabús oibriúcháin tar éis an méid seo a leanas a ghearradh: €

Dímheas ar shócmhainní seasta inláimhsithe	86,000
Paitinn amúchta	40,000
Táillí stiúrthóirí	64,000
Táillí na n-iniúcháirí	12,000

3. Dliteanas Teagmhasach [4]

Chuir an chuideachta €60,000 ar fáil i gcomhair éileamh a rinne fostaí mar gheall ar dhífhostú éagórach. Tá sé ráite ag comhairleoirí dlí gur dócha go mbeidh an chuideachta faoi dliteanas i leith an €60,000 ar fad.

4. Sócmhainní Seasta Inláimhsithe [7]

	Talamh & Foirgnimh	Veaineanna Seachadta	Iomlán
	€	€	€
Costas 01/01/2020	1,100,000	508,000	1,608,000
Diúscairt	(260,000)		(260,000)
Barrachas athluachála	410,000		410,000
	1,250,000	508,000	1,758,000
Dímheas carntha 01/01/2020	62,600	86,200	148,800
Táille don bhliain 31/12/2020	9,800	76,200	86,000
	72,400	162,400	234,800
Aistriú chuig athluacháil	(72,400)		(72,400)
	0	162,400	162,400
Glanluach de réir na leabhar 01/01/2020	1,037,400	421,800	1,459,200
Glanluach de réir na leabhar 31/12/2020	1,250,000	345,600	1,595,600

5. Ús iníoctha [3]

Is é €16,800 an t-ús iníoctha ar bhintíúir €240,000 (In-aisíoctha faoi 2025/2026).

(b) Cuir in iúl cad is brí le “Mír Eisceachtúil” agus tabhair sampla.

10

Mír Eisceachtúil

Is é seo mír ábhartha atá an-mhór.

Is brabús nó caillteanas é nach mó é a thaispeáint ar leithligh sa chuntas brabúis agus caillteanais mar gheall ar an méid.

Sampla: Brabús nó caillteanas ar dhíol talún nó drochfhiach mór.

Déan cur síos ar cad is ciall le tuairisc choinníollach iniúchóra.

Tuarascáil Iniúchóra Cáilithe

Is é atá i dtuarascáil iniúchóra cáilithe nuair a bhfuil sé de thuairim iniúchóra **nár** cuireadh an méid seo a leanas ar fad i bhfeidhm:

- Tugann na ráitis airgeadais léargas fíor cothrom de staid reatha na cuideachta ag deireadh na bliana.
- Ullmhaíodh na ráitis airgeadais i gcomhréir le hAcht na gCuideachtaí.
- Bhí an fhaisnéis ar fad a bhí riachtanach don iniúchadh ar fáil.
- Tá an fhaisnéis a thug na stiúrthóir ag teacht leis na ráitis airgeadais.
- Tá na glansócmhainní níos mó na 50% den chaipiteal glaoite.

Luafar sa tuarascáil na gnéithe de na cuntais **nach** bhfuil sásúil.

Ceist 7

18

(a)

(i) Cuntas brabúis agus caillteanais cúngaithe Uí Riada don bhliain dar críoch 31/12/2020

	€	
Brabús oibriúcháin	295,600	
Ioncam Infheistíochta	1,600	[3]
Lúide Ús Bintiúir	(24,000)	[3]
Brabús roimh cháin	273,200	
Cáin	(68,400)	[3]
Brabús tar éis cánach	204,800	
Lúide Díbhinní	(45,000)	[3]
Brabús Coinnithe	159,800	
Iarmhéid brabúis agus caillteanais 01/01/2020	143,400	[3]
Iarmhéid brabúis agus caillteanais 31/12/2020	303,200	[3]

17

Réiteach an bhrabúis oibriúcháin leis an nglansreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin

		€	
Brabús Oibriúcháin		295,600	[1]
Muirear dímhéasa don bhliain	W5	34,000	[2]
Lúide Brabúis ar dhíolachán Talún agus Foirgneamh	W2	(18,000)	[1]
Paitinn díscríofa		9,000	[2]
Laghdú ar Stoc		20,000	[3]
Méadú ar Fhéichiúnaithe		(70,000)	[3]
Méadú ar Chreidiúnaithe		24,000	[3]
Laghdú i soláthar in aghaidh Drochfhiach		3,400	[2]
Glansreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		298,000	

(ii) An Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid do Ó Riada cpt don bhliain dar chríoch 31/12/2020

		€		€	
Gníomhaíochtaí Oibriúcháin					
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin				298,000	[2]
Toradh ar Infheistíocht agus Seirbhísiú ar Airgeadas [1]					
Ioncam Infheistíochta a Fuarthas W6		1,000	[4]		
Ús Bintiúir Íochta		(29,000)	[4]	(28,000)	
Cánachas [1]					
Cáin a Íocadh W7		(34,000)		(34,000)	[3]
Caiteachas Caipitil agus Infheistíocht Airgeadais [1]					
Fáltais le haghaidh Díol Foirgneamh		90,000	[3]		
Íocaíochtaí chun Foirgnimh a Cheannach W1		(270,000)	[5]		
Íocaíochtaí chun Innealra a Cheannach W4		(60,000)	[4]	(240,000)	
Díbhinní Cothromais íochta [1]					
Díbhinní Cothromais íochta		(45,000)		(45,000)	[3]
Glansreabhadh Airgid amach roimh Acmhainní Leachtacha agus Maoiniú					
Bainistiú Acmhainní Leachtacha [1]					
Ceannach Urrúis Rialtais		(40,000)		(40,000)	[3]
Maoiniú [1]					
Aisíocaíocht Bintiúr		(50,000)	[3]		
Fáltas ó Eisiúint Gnáthscaireanna		150,000	[2]		
Fáltais ó scairbhiseach		30,000	[2]	130,000	
Méadú ar Airgead				41,000	[2]

Do chuid oibre

1	Ceannach Foirgneamh	$920,000 + 100,000 - 750,000 =$	270,000
2	Brabús ar dhíol Foirgneamh	$(28,000 + 90,000) - 100,000 =$	18,000
3	Dímheas ar Fhoirgneamh Tréigthe	$90,000 + 20,000 - 82,000 =$	28,000
4	Ceannach Innealra	$300,000 - 240,000 =$	60,000
5	Dímheas Innealra	$114,000 + 20,000 - 120,000 =$	14,000
6	Ioncam Infheistíochta a Fuarthas	$400 + 1,600 - 1,000 =$	1,000
7	Cánachas Íochta	$34,000 + 68,400 - 68,400 =$	34,000
8	Ús Bintiúir	$24,000 + 15,000 - 10,000 =$	29,000

An Glanairgead Tirim a Réiteach leis an Athrú ar Ghlanfhiachas

	€		€	
Méadú ar Airgead			41,000	[1]
Airgead a úsáideadh chun Acmhainní Leachtacha a Cheannach			40,000	[1]
Fuascailt Bintiúir			50,000	[1]
Athrú ar na glanfhiacha			131,000	
Glanfhiacha 01/01/2020				
Bintiúir	(300,000)			
Banc	27,000			
Urrúis Rialtais	20,000		(253,000)	[2]
			(122,000)	
Glanfhiacha 31/12/2020				
Bintiúir	(250,000)			
Banc	68,000			
Urrúis Rialtais	60,000		(122,000)	[2]

(b)

- (i) Mínigh an fáth go mb'fhéidir nach ionann i gcónaí brabús a shaothrú agus méadú comhfhreagrach a theacht ar iarmhéideanna airgid.

12

Bain úsáid as figiúirí as an gceist seo chun tacú le do fhreagra.

Taispeánann cuntas Brabúis agus Caillteanais agus Ráiteas faoi Shreabhadh P. Uí Riada cpt go ndearnadh brabús oibriúcháin de €295,600 ach nach raibh ach €41,000 i gceist leis an méadú ar airgead tirim don bhliain.

Cúiseanna:

Brabús, ach ní airgead tirim

1. Méadaíonn Díolacháin ar Chreidmheas an brabús, ach ní mhéadaíonn sé an t-airgead tirim. Méadú €70,000 ar fhéichiúnaithe.
2. Le brabús ar dhiúscairt Sócmhainní Seasta, déantar méadú €18,000 ar an mbrabús ach níl an meadu ceanna ar airgid tirim.
3. Laghdaíonn dímhéas ar Shócmhainní Seasta de €34,000 an brabús ach ní laghdaíonn sé an t-airgead tirim.
4. Paitinní díscríofa, laghdaíonn €9,000 an brabús ach ní laghdaíonn sé an t-airgead tirim.
5. Laghdaíonn an méadú i soláthar in aghaidh drochfhiach de €3,400 an brabús ach ní laghdaíonn sé an t-airgead tirim.

Airgead tirim, ach ní Brabús

6. Méadaíonn na fáлтаis ó Dhíol Sócmhainní Seasta de €90,000 an t-airgead tirim ach níl éifeacht láitreach aige ar an mbrabús.
7. Laghdaíonn íocaíochtaí le haghaidh Ceannach Sócmhainní Seasta de €330,000 an t-airgead tirim ach níl éifeacht láitreach aige ar an mbrabús.
8. Méadaíonn na fáлтаis ó Eisiúint Scaireanna agus Préimhe de €180,000 an t-airgead tirim ach níl éifeacht láitreach aige ar an mbrabús.
9. Laghdaíonn íocaíochtaí chun Bintiúir a fhuascailte de €50,000, ach níl éifeacht láitreach aige ar an mbrabús.

- (ii) Déan cur síos ar an bhfáth a n-ullmhódh Ó Riada cpt ráiteas ar shreabhadh airgid.
1. Chun insreabhadh airgid agus eis-sreabhadh airgid le linn na bliana a thaispeáint.
 2. Chun cuidiú le sreafaí airgid amach anseo a thuar.
 3. Chun cuidiú le pleanáil airgeadais.
 4. Chun faisnéis chun leachtacht a mheas a thaispeáint.
 5. Lena thabhairt chun suntais nach ionann brabús agus airgead i gcónaí.
 6. Chun cuidiú le hiarratais ar iasachtaí ó institiúidí airgeadais.
 7. Chun cloí le Dlí na gCuideachtaí.

(a) Luacháil Stoic

<u>Ceannacháin in Aonaid</u>		<u>Costas Aonaid</u>	<u>Ceannacháin ag costas in €</u>	
4,500		€5	22,500	
3,600		€8	28,800	
<u>2,600</u>		€7	<u>18,200</u>	
10,700			69,500	

<u>Díolacháin ar Chreidmheas</u>			<u>Díolacháin ar Airgead</u>			<u>Iomlán na nDíolachán</u>	
Aonaid		€	Aonaid		€	Aonaid	€
1,100 @ 10		11,000	1,700 @ 10		17,000	2,800	28,000
1,400 @ 11		15,400	1,200 @ 11		13,200	2,600	28,600
<u>1,600 @ 12</u>		<u>19,200</u>	<u>1,350 @ 11</u>		<u>14,850</u>	<u>2,950</u>	<u>34,050</u>
4,100		<u>45,600</u>	4,250		<u>45,050</u>	8,350	<u>90,650</u>

Stoc Deiridh in Aonaid

= Stoc Tosaigh 4,700 + Ceannacháin 10,700 – Díolacháin 8,350 = 7,050 aonad [6]

Luacháil Stoic Deiridh: (FIFO)

Aonaid		€
2,600 @ €7	=	18,200 [2]
3,600 @ €8	=	28,800 [2]
<u>850 @ €5</u>	=	<u>4,250 [3]</u>
<u>7,050</u>		<u>51,250 [3]</u>

Cuntas trádála don bhliain dar críoch

	€
Díolacháin	90,650 [3]
Lúide Costas díolachán	
Stoc Tosaigh	23,500 [3]
Móide Ceannacháin	<u>69,500 [3]</u>
	93,000
Lúide Stoc Deiridh	<u>51,250 [3]</u> (41,750)
Ollbhrabús	[2] <u>48,900</u>

(b) (i) Na rátaí ionsúite forchostas do gach roinn.

34

Déantúsaíocht	Cóimeáil	Bailchríochnú
<u>Forchostais Bhuiséadaithe</u> €840,000	<u>€389,400</u>	<u>€187,000</u>
Uaireanta Saothair Dhírighe 42,000	22,000	8,500
€20.00 san Uair	€17.70 san Uair	€22.00 san Uair
Shaothair Dhírighe [2]	Shaothair Dhírighe [2]	Shaothair Dhírighe [2]

(ii)

Praghas Díola Phost Uimh. 667

		€		€	
Ábhair dhíreacha	(45 x 12.20)			549.00	[2]
Saothar Díreach					
Déantúsaíocht	(24 x 19.00)	456.00	[2]		
Cóimeáil	(8 x 16.00)	128.00	[2]		
Bailchríochnú	(2 x 18.50)	37.00	[2]	621.00	
Forchostais					
Déantúsaíocht	(24 x 20.00)	480.00	[3]		
Cóimeáil	(8 x 17.70)	141.60	[3]		
Bailchríochnú	(2 x 22.00)	44.00	[3]	665.60	
Forchostas Ginearálta Riaracháin	(34 x €6.00)			204.00	[6]
Costas Iomlán Phost 667 [80%]				2,039.60	[3]
Brabús: [20% den Phraghas Díola]				509.90	
Glanphraghas Díola [100%]				2,549.50	[2]

(c) (i) **Tearc-ionsú agus ró-ionsú costas****16**

Roinn A	Roinn B	Roinn C
<u>€234,000</u>	<u>€64,800</u>	<u>€88,400</u>
36,000	54,000	26,000

= € 6.50 San Uair Mheaisín [2] = €1.20 San Uair Shaothair[2] = €3.40 San Uair Shaothair [2]

(ii)

	Roinn A		Roinn B		Roinn C		Iomlán
	€		€		€		€
Forchostas iarbhír tabhaithe	262,500	[1]	59,200	[1]	98,200	[1]	419,900
Forchostas ionsúite	253,500	[1]	60,000	[1]	96,560	[1]	410,060
Ró-ionsú/Tearc-ionsú	(9,000)		800		(1,640)		(9,840)

Forchostais Iarbhír Ionsúite

Roinn A: Uaireanta meaisín iarbhír x ráta uaireanta meaisín = 39,000 x €6.50 = €253,500

Roinn B: Uaireanta iarbhír saothair x ráta uair shaothair = 50,000 x €1.20 = €60,000

Roinn C: Uaireanta iarbhír saothair x ráta uair shaothair = 28,400 x €3.40 = €96,560

1. I roinn A, b'ionann na costais a tabhaíodh agus €9,000 níos mó ná mar a rabhthas ag súil leis/ná a bhí buiséadaithe agus dá réir sin, bhí na brabús €9,000 níos ísle ná mar a rabhthas ag súil leis.
2. I roinn B, b'ionann na costais a tabhaíodh agus €800 níos lú ná mar a rabhthas ag súil leis/ná a bhí buiséadaithe agus dá réir sin, bhí na brabús €800 níos mó ná mar a rabhthas ag súil leis.
3. I roinn C, b'ionann na costais a tabhaíodh agus €1,640 níos mó ná mar a rabhthas ag súil leis/ná a bhí buiséadaithe agus dá réir sin, bhí na brabús €1,640 níos ísle ná mar a rabhthas ag súil leis.
4. Ar an iomlán, b'ionann na costais a tabhaíodh agus €9,840 níos mó ná mar a rabhthas ag súil leis/ná a bhí buiséadaithe agus dá réir sin, bhí na brabús €9,840 níos ísle ná mar a rabhthas ag súil leis.

Rinne Dhéantúsaíocht Ui Chonaire Teo. a dtáirgí a chostáil ró-íseal.

Ceist 9 Buiséadú Solúbtha

44

(a) (i)

Forchostais táirgthe	Aonaid	Costas iomlán
		€
Ard	47,500	217,000
Íseal	<u>27,500</u>	<u>129,000</u>
Difríocht:	<u>20,000</u>	<u>88,000</u>

Is é an costas athraitheach as 20,000 aonad 88,000; dá bhrí sin, is é an costas athraitheach in aghaidh an aonaid €4.40 **[7]**

Forchostas iomlán táirgeachta	129,000	217,000
Lúide costais athraitheacha [aonaid × €4.40]	<u>(121,000)</u>	<u>(209,000)</u>
Costas seasta	8,000	8,000 [7]

(ii)

Forchostais eile	Aonaid	Costas iomlán
		€
Ard	47,500	255,875
Íseal	<u>27,500</u>	<u>150,875</u>
Difríocht:	<u>20,000</u>	<u>105,000</u>

Is é an costas athraitheach as 20,000 aonad 105,000; dá bhrí sin, is é an costas athraitheach in aghaidh an aonaid €5.25 **[7]**

Forchostas iomlán táirgeachta	150,875	255,875
Lúide costais athraitheacha [aonaid × €5.25]	<u>(144,375)</u>	<u>(249,375)</u>
Costas seasta	6,500	6,500 [7]

(iii)

Buiséad Solúbtha do Leibhéal Gníomhaíochta 90% i leagan amach Costála Imellaí		
	€	€
Díolacháin		[1] 1,295,312.50
Lúide: costais athraitheacha		
Ábhair dhíreacha [45,000 × 5.50]	[1] 247,500	
Saothar díreach [45,000 × 6.70]	[1] 301,500	
Forchostais táirgthe [45,000 × 4.4]	[1] 198,000	
Forchostais eile [45,000 × 5.25]	[1] 236,250	<u>(983,250)</u>
Ranníocaíocht		[3] 312,062.5
Lúide: costais sheasta		
Forchostais táirgthe	[2] 8,000	
Forchostais eile	[2] 6,500	
Riarachán	[2] <u>38,500</u>	<u>(53,000)</u>
Brabús		<u><u>259,062.50</u></u> [2]

(b)

26

Rogha 1

Buiséad Solúbtha do Leibhéal Gníomhaíochta 100% i leagan amach		
Costála Imellaí		
Rogha 1	€	€
Díolacháin		[1] 1,394,375
Lúide: costais athraitheacha		
Ábhair dhíreacha [50,000 × 5.50]	[1] 275,000	
Saothar díreach [50,000 × 6.70]	[1] 335,000	
Forchostais táirgthe [50,000 × 3]	[1] 150,000	
Forchostais eile [50,000 × 5.25]	[1] <u>262,500</u>	<u>(1,022,500)</u>
Ranníocaíocht		[3] 371,875
Lúide: costais sheasta		
Forchostais táirgthe	[1] 48,000	
Forchostais eile	[1] 6,500	
Riarachán	[1] <u>38,500</u>	<u>(93,000)</u>
Brabús		[1] <u>278,875</u>

Rogha 2

Buiséad Solúbtha do Leibhéal Gníomhaíochta 115% i leagan amach		
Costála Imellaí		
	€	€
Díolacháin		[1] 1,633,406.25
Lúide: costais athraitheacha		
Ábhair dhíreacha [57,500 × 5.50]	[1] 316,250	
Saothar díreach [57,500 × 6.70]	[1] 385,250	
Forchostais táirgthe [57,500 × 4.4]	[1] 253,000	
Forchostais eile [57,500 × 5.25]	[1] <u>301,875</u>	<u>(1,256,375)</u>
Ranníocaíocht		[3] 377,031.25
Lúide: costais sheasta		
Forchostais táirgthe	[1] 7,600	
Forchostais eile	[1] 6,175	
Riarachán	[1] <u>36,575</u>	<u>(50,350)</u>
Brabús		[1] <u>326,681.25</u>

Roghnaigh rogha 2 mar go bhfuil an brabús €47,806.25 níos mó ná mar atá i rogha 1. [2]

(c)

(i) Cad is ciall leis an téarma anailís íogaireachta

Tugtar anailís 'dá mba rud é' ar Anailís Íogaireachta freisin. Is teicníc é a úsáideann cuntasóirí bainistíochta chun an éifeacht ar an mbrabús mar gheall ar na hathruithe orthu seo a leanas a thaispeáint:

1. Praghas díola
2. Méid díolachán
3. Costais athraitheacha
4. Costais sheasta

Is samplaí d'anailís íogaireachta iad na samplaí i gcuid (b) den cheist.

(ii) Tabhair breac-chuntas ar an bhfáth a n-ullmhódh Mac Éinrí Teo. buiséad teoranta.

1. Chun na leibhéil chostais ag leibhéil éagsúla den táirgeadh a thaispeáint do lucht bainistíochta. Bheadh sé míthreorach na costais bhuiséadaithe ag leibhéal gníomhaíochta amháin a chur i gcomparáid leis na costais iarbhír ag leibhéal gníomhaíochta eile.
2. Chun comparáid a dhéanamh idir na costais iarbhír agus na costais bhuiséadaithe ag an leibhéal céanna gníomhaíochta, lena dhéanamh amach má sháraigh na costais iarbhír na costais bhuiséadaithe nó an raibh siad níos lú ná na costais bhuiséadaithe.
3. Chun comparáid a dhéanamh idir na costais bhuiséadaithe agus na costais iarbhír chun difríochtaí a shainaithint. Éascaíonn sé sin gníomh ceartaitheach.
4. Chun cuidiú leis na costais a rialú nó leibhéil táirgthe a phleanáil.

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Marcanna Breise as ucht freagairt trí Ghaeilge

Léiríonn an tábla thíos an méid marcanna breise ba chóir a bhronnadh ar iarrthóirí a ghnóthaíonn níos mó ná 75% d'iomlán na marcanna.

N.B. Ba chóir marcanna de réir an ghnáthráta a bhronnadh ar iarrthóirí nach ngnóthaíonn níos mó ná 75% d'iomlán na marcanna don scrúdú. Ba chóir freisin an marc bónaís sin **a shlánú síos**.

Tábla 300 @ 5%

Bain úsáid as an tábla seo i gcás na n-ábhar a bhfuil 300 marc san iomlán ag gabháil leo agus inarb é 5% gnáthráta an bhónais.

Bain úsáid as an ngnáthráta i gcás 225 marc agus faoina bhun sin. Os cionn an mharc sin, féach an tábla thíos.

Bunmharc	Marc Bónais
226	11
227 - 233	10
234 - 240	9
241 - 246	8
247 - 253	7
254 - 260	6

Bunmharc	Marc Bónais
261 - 266	5
267 - 273	4
274 - 280	3
281 - 286	2
287 - 293	1
294 - 300	0

